

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 159.

V Ljubljani, v torek 14. julija 1896.

Letnik XXIV.

Šolske razmere.

(Izv. dopis s Štajerskega.)

Od časa, kar se je zaročila slovenska liberalna stranka z nemško in nemškutarsko zoper te presnete „Amerikalce“ v Ljubljani, dan za dnevom izvaža po Slovenskem „Slov. Narod“ židovsko orožje, da bi ž njim pobijali — „brezdomovince“. In da bi v tem liberalnem generalštabu jim ne bi nestajalo vodnikov, so se kar mej prve vrstili nekateri učitelji, po slovenskih deželah. Tem se ve je bila zveza zelo po volji in so jo kar na velik zvon svojega glasila „Popotnika“ obesili, čuj slovenski narod, nam je ljubša zveza z nemškutarji nego — z duhovniki, ki so sovražniki šole. Lahko je to pisati ali težko dokazati, ker prvi učitelji so bili, so in bodo duhovniki, če še zoper to toliko pisarijo nekateri učitelji. Pri tem namreč imam v mislih dva članka v „Slov. Narodu“, kateri sprejemlje v svoje predale vse, kar leze in gre, kakor nekdanj Noetova ladija.

Oba dva članka „Iz gornje Savinjske doline“, od gornjegradskega učiteljstva (št. 109 t. I.) in „S Štajerskega“ od spodnještajerskega učitelja (št. 146) — oba dva članka se bojujeta zoper „Slov. Gospodarja“ kakor Don Kihot zoper veterance. Lahko rečemo, da poznamo razmere gornje savinjske doline in da je bil mir, dokler niso prišle neke osebe v taisti kraj, ki bi rade s svojim liberalizmom osrečile Savinčane. Seveda ljudje, kakor je mozirski gospod Praprotnik, ki je v svojem času dajal lekcije v „Slov. Narodu“ nekdanjemu svojemu župniku, da naj vzame „kramp in motiko in naj gre kopat, ker nema nič dela“ itd., taki bodo zmirom govorili, da duhovnik nič ne stori za šolo, temveč kar ima ljudstvo omike in izobraženosti, je vse delo učiteljevo.

Ne tajimo, temveč to povdarjamo, da imamo mnogo zahvaliti učiteljstvu za omiko naroda. Pa vendar s tem zopet trdimo, da nismo zadovoljni s šolo ne kot tako, temveč zaradi liberalnih šolskih postav. In če jih je blagega spomina papež Pij IX. imenoval „leges abominabiles“ mislim, da jih mi, če hočemo biti katoličani, ne smemo hvaliti in biti ž njimi in zdajšnje šole zadovoljni, kakor so z g. dr. Tavčarjem nekateri učitelji.

In da bi o tem ne smel „Slov. Gospodar“ pisati, pač dozdej ne poznamo nobene zapovedi. In je grdo obrekovanje od gornjegradskega učiteljstva očitajoč dopisnikom „Slov. Gosp.“, ker zoper te je naperjen celi članek, da so njim „izobraženi, zastopni in zavedni ljudje najhujši trn v peti“. Kar v lice komu zabrusiti, da „je strastni nasprotnik šole in smrtni sovražnik učiteljev“, kadar pove neke nedostatke šole, in o kakem učitelju, ki vendar še ni „učiteljstvo“ in tudi ne nezmožljiv in se lahko pregreši, kaj piše, da je „Slov. Gospodar“ „strupeno zoper šolo“ pisal, je pač smešno ali pa neumno, da ne rečem „Grössenwahn“. Vi gospodje, ki nočete, da bi se nedostatki odpravili, in ti se ne morejo drugače, da jih narod zve, vi pač hočete ljudstvo imeti v neznanstvu in so vam „izobraženi, zavedni ljudje trn v peti“.

S tem, da je „Slov. Gospodar“ v 25 št. t. I. pisal „Naša mladina in naša šola“, je pač pokazal na bolečo rano na telesu našega naroda, za kar bi mu moglo biti učiteljstvo hvaležno in ga ne pred svetom blatiti in obrekovati. In da je temu res tako, prepisem od besede do besede iz rečene številke „Slov. Gospodarja“, kar je ravno tako razkačilo nekega „spodnještajerskega učitelja“, da je bil prisiljen mirno odgovoriti. Zakaj „opomniti moramo“, piše nadalje nove šole pedagog,

„da imenovani list (reci „Slov. Gospodar“) v zadnjem času sploh rad udriha po šolstvu in učiteljstvu“. In kako „udriha po šoli in učiteljstvu“ poslušajmo. . . . Naša mladina ni taka, kakršna naj bi bila. Nerača uboga, mar jej ni za delo, besedam svojih starišev se posmehuje, brz nekoliko odraste, že pohajkuje po gostilnah ter zapravlja tukaj denar in nedolžnost. Koliko fantov dobiš, ki bi še bili z 20 letom nedolžni in sramežljivi.

Da tako mladino ne znači možata (recte možka) resnoba, se ni čuditi več. Lahkomiselnost in vihravost kaže vsak dan njen korak. Vprašaj pametne stariše, vprašaj razumne može, ki poznajo življenje, ako ni temu tako. In kdo je te spridenosti kriv. Očividno je, da jo je zakrivil dom ali šola, ali pa oba, ker le ta dva odgojujeta mladino.

Spridenost otrok se nam ne more podtikati, bodo odgovorili marsikateri stariši, saj svarimo, učimo, kaznujemo, storimo vse, da bi je spravili na pravo pot. Tudi s svojim vzgledom jim kažemo, kakšno je pošteno, krščansko življenje. Mi se nismo odtujili starim lepim krščanskim navadam in šegam. Tako je prav, tako mora biti! Bog ne daj, da bi se v tem kaj spremenilo! Vaša hiša je bila in mora ostati krščanska hiša, v kateri se živi, kakor sveta vera uči. Potemtakem bi bili vi, stariši, brez zadolženja, da so sprideni vaši otroci. Če pa niste vi krivi, tedaj mora biti kriva šola, (pa nikakor posamezen krščanski učitelj), da je taka naša mladina. Poglejmo, ali je to res!

Da to storimo, imamo pravico zagotovljeno po naravnih in božjih zakonih in pa tudi zato, ker tako velike davke plačujemo za šolo. Našo šolo vzdržujejo naši krvavi žulji! Kar pa človek pošteno plača, od tega tudi zahteva, da mu kaj koristi. A da nam novodobna šola ne more prinašati prave koristi, ki

LISTEK.

Iz Wörishofen-a,

dne 3. julija.

(Dalje.)

X.

Najbolj pa se veselimo Kneippovci popoldanje ure, ko ima g. prelat običajni govor. Vsakdo želi zraven biti, to je takorekoč jedna glavnih točk dnevnega reda. In res je škoda zamuditi priliko, videti in slišati originalnega moža, kateri kakor nekdanj sv. Janez Krstnik v puščavi, oznanjuje razvajanemu, omehkuženemu svetu: Delajte pokoro, trezno in zmerno živite in dajte se obiliti s curkom najhladnejše vode.

Mnogi Kneippovci si v Wörishofnu za 1 m kupijo pregibni stolček (Feldstuhl) in ga nesejo sabo, da jim mej govorom ni treba stati. Tudi za v cerkev jim služi. Kdor prej pride, vjame ugodniši prostor, da prav od blizu g. Kneippa gleda in posluša. Seveda treba najmanj jedno uro prej na mestu biti. Pa tudi tam so na prodaj sedeži, plača se 10 pf. od stola za jedno popoldne. Gostilničar Hagenmiller precej strži pri tej prodaji.

Ima pa tudi že nekaj časa konkurenta žensk. spola in to: pristno ljubljansko srajco. Spoznal sem rojakinjo po ljubljanski nemščini, ki je neka specialiteta, da po njej vganeš Ljubljancana izmed sto

in sto ljudij. Ponujala je stolčke, imela pa tudi stalne abonente in nekamo oblastno vladala v areni, kjer ima Kneipp svoje govore. Srčno sem pozdravil Ljubljankanko na germanskih tleh in prvokrat, odkar sem šel iz Kranjske, govoril z domačinom. Pravila je, da je iz šempeterske fare, rojena Megušar, in da je že tretje leto tukaj. Mož ji je umrl za jet'ko, bolezen je prešla na-njo in smrtno bolna jo je pripeljala h Kneippu. Jetiko je kmalu zgubila, toda bolezen je zlezla v noge in jih je sključila. Ostala bo delj časa tukaj ali celó zmiraj. Županstvo ji je dovolilo prodajo sedežev in pri tem toliko zasluži, da z lahka izhaja. Res tedaj Kranjca povsod najdeš, če ni Ribničan, je pa Ljubljancan.

V starem hodišču, kjer Kneipp razlaga svoje zdravilstvo, je zbit preprost oder, nad njim stoji podoba Mat. B.

Ko prelat prihaja, ga občinstvo pozdravi s ploskanjem, istotako pri odhodu. Danes je prinesel sabo zelen smrekov storž in regradovo perje in povedal, kakó se napravi odcedek, na medu skuhan. Prvi je dober za želodec, izganja gaze in ustavlja odebelovanje. „Poglejte mene, imam precejšno hipoteko — Kneippov izraz za trebuh — pa kolikšna bi bila, da ne živim domačih zdravil!“ Regradov odcedek je izvrstno zdravilo za pljučne bolezni, zlasti če kdo kri pljuje. — Nadalje je govoril Kneipp, kakó naj matere otroke vzrejajo, kaj naj jim jesti dajejo. Otrokom ni dajati ostrih, dražilnih jedi, kakor so

jajca, umetno pečene sladkarije, bobova kava, mesovje, vino in piva. Vse to kri vnema in razburja. Razgreta kri pa vzbuja še neki drugi ogenj, silno nevaren in škodljiv, meseno poželenje, nečisto slast. Kaj bo iz otroka, ako se že v prvih letih to nagnenje v njem obudi? — In mati sama to nagnenje goji, ker otroka pita z jedmi, ki niso za njegovo dobo.

„Vi ne veste, — slovesno vsklikne Kneipp, kakó močno vpliva jed in pijača, na človeka tudi v moralnem oziru“. Zatorej pozor, matere, odgovor boste dajale! Otrokom ne sladčič, ne mesá, ne opojnih pijač! Tri marke kazni, če kaj tacega le pogleda. Ve same to povžijte, če prav zbolite, „stare škatlje“ ni škoda itd.

Kakor omenjeno Kneipp tu in tam kaj šaljivega vplete v govor, da občinstvo obdrži v trajni pazljivosti. Vsaka se mu seveda ne obnese. Ni čuda, toliko let dan na dan obdelavati isti predmet, ni kar si bodi. Kaki nježni visokorodni dami se večkrat katera Kneippova beseda ali opazka zdi robata in kak izraz, n. pr. „alte Schachtel“ nedostojen, a Kneipp se zato malo zmeni, on govori naravnost, brez „šminke“ in pove vse, kar mu je na srcu. Kedar sproži kako domačo, jo zavije v švabsko narečje in se dobrovoljno nasmeje. Pri glagolih izpušča končni „n“. Nemei na jugu sploh takó govoré: „gelese, geschriebe“ itd.

Kneipp je pa ne le telesni, ampak tudi dušni

bi bila sploh še v kakem razmerju z velikimi stroški, katere imamo za njo, prepričali se bomo takoj.

V šoli delujeta gospod katehet in gospod učitelj. Prvi uči veronauk in navaja otroke k poštemu krščanskemu življenju. Za to prevažno nalogo določene so mu samo 2 uri, reci dve uri! A pri gospodu učitelju otroci berejo, pišejo, računijo. To morajo znati. Tudi petje se ne zanemarija. Lepa pesem blaži človeka, ljuba nam je vsak čas, le poštena mora biti. Kolika važnost se pripisuje telovadbi, razvidno je iz tega, da jej je odmerjenih najmanj toliko ur, kakor veronauku. Torej veronauk in telovadba se imata za enako važna predmeta! To daje človeku dosti misliti.

A to še ni vse, kar se uči. Našteti še moramo prirodopisje, prirodznanstvo, zgodovino, nemško in slovensko slovnico in še več drugih stvari. Vsakemu izmed teh predmetov ste gotovo dve uri, če ne več odločeni. Število vseh ur na teden znaša 20—30. Uboga deca, da je ni konec, ko mora pri svoji živahnosti toliko časa na dan posedavati po šolskih klopih! Ubogi učitelj, kateremu je naloženo, da mora toliko raznovrstnih predmetov, popolno za se ločenih, učiti, kakor bi imel narediti iz šolarjev učene ljudi, ne pa mladino, ki bi toliko znala, kolikor bi rabila za svoj poklic, za svoj stan.

Tvarine je v ljudski šoli veliko preveč nakopičene, kakor bi jo mogla mladina dobro prebaviti ter v življenju porabiti. Kakor pa neprebavljena jed ovira telesni razvoj otrok, istotako vplivajo neprebavljeni nauki na njihovo dušo. Toda učitelj se ne sme na to ozirati, on mora po postavi predelati ogromno snov. Da mu pri tem nedostaja časa, da bi blažil srca ter utrjeval mladino v krščanskih navadah, katere jo jedino morejo obvarovati, da ne zabrede na kiiva pota, vsakdo lahko vidi. A ravno v to bi morala delovati šola v prvi vrsti, da vzgaja mladino v plemenite, krepke značaje, katere ne bodo podrlje vzbujajoče se strasti in nesreče.

Zato pa, ker po šolskih postavah učitelj ne more podpirati kateheta v blaženju srca ter delovati za pravi namen šole, kateri je: da mladina v spoznanju božjem bolj napreduje, po spoznanju koristnih reči modreje ravna, po ravnanju pa tudi v svetih čednostih raste, da se srce učencev oživi za Boga, za vero in cesarja in domovino, se ogreje za resnico in pravico, zato ker mora učitelj ta namen prezirati, katehet pa časa nima, da bi ga izvel zato tako slabi uspehi, zato tolika izprijenost! Kadar bo šola zopet delovala v ta namen, upati bomo smeli boljše bodočnost.

Tako se glasi članek „Slov. Gosp.“, ki po pisarenju „spodnještajerskega učitelja uničuje ugled učiteljstva!“ Kedor z normalnim razumom more kaj takega reči, in še pisati, da „gospodje pri „Slov. Gosp.“ pisarijo neresnice,“ tak pač ni vreden, da je učiteljski kruh, in takih se nikakor ne bojimo, da bi nam bili kos „se postaviti po robu,“ kakor nam žuga „Slov. Naroda“ člankar „spodnještajerski učitelj.“ Kar pa kvasi nadalje, da „mnogokrat izpušče

gg. katehetje šolsko uro iz prav malenkostnih ozirrov n. pr. praznovanje kacega godu, ne brigajoč se za nameščenje kak drug dan,“ je pa denunciacija in obrekovanje ali gotovo opravljanje.

Če jeden to stori — še to niso „gospodje katehetje,“ kakor tudi ne, če jeden „gospod katehet koj po verskem izpitu v kopelj odpotuje, ter se ne briga več za veronauk!“ In potem mi nič ne tajimo, da nekateri niso zmirom na mestu in da tudi gospod „spodnještajerski učitelj“ mi bo pritegnil, da tudi izmed njegovega stanu se ta in oni najde, ki ni na svojem mestu, pa zato ni krivo učiteljstvo, temveč „učitelj N. N.“ in ta, naj še bo taka glava, ni šola. Pa tudi s tem se je vsekaj „spodnještajerski učitelj,“ da piše, da mu je znan „slučaj, kjer pelje katehet otroke vseh razredov v cerkev ter v kratkem času opravi veronauk skupno z vsemi razredi.“ To je čisto lahko, ker je to „slučaj.“ Pa ko bi nam povedal vsaj, koliko razredov? Treba je, da tudi katehet pelja v cerkev otroke, da jim pokaže to in ono, da jim pove, kako se pride v cerkev, da jim razloži nekatere reči v cerkvi, da jim pokaže, kako se treba vesti pri spovednici itd.

Pa kaj bom imel z gosp. „spodnještajerskim učijem“ veronauk, saj nam je na vsa usta povedal — „nisimo tako neumni.“ Tega sicer ne bomo preiskavali, pa lahko rečemo, da se g. člankar „Slov. Naroda“ niste s svojim dopisom nič posebno odrezali in nas o nasprotnem prepričali, zato ostanemo pri starem in kličemo „Slov. Gospodarju“, le tako naprej, dobro gospodari s slovensko pametjo in zatiraj nemško zel liberalizma, da ne okuži našega dragega slovenskega ljudstva. —k—

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. julija.

Občinske volitve v Florisdorfu so tudi v drugem razredu ugodno izpadle za antisemitsko stranko. V tretjem razredu popolnoma poraženi židovski liberalci so izgubili ves pogum. Protisemitje so dobili šest mandatov, liberalci so si le z največjo silo priborili dva sedeža in poslednja dva priredeta v ožjo volitev, ki se vrši danes popoldne. Odanih je bilo skupno 158 glasov, od teh so jih dobili izvoljeni antisemitski odborniki od 151—156, liberalna pa po 94 glasov. Protisemitska stranka razpolaga že sedaj z večino 1 mandata in ni nemogoče, da si pribori tudi v prvem razredu nekaj sedežev ter na ta način pokaže, da nova mestna občina noče nositi liberalnega imena.

Češko katoliško društvo je imelo minulo nedeljo mnogoštevilno obiskani shod v Pragi. Dva govornika sta temeljito zavračala trditve socialno-demokratskih prvakov Marksa in Lassale te navduševala poslušalce, naj se ne dajo preslepiti židovsko socialističnim prerokom. Jedem govornikov je pojasnoval navzočim, da mržnja katoličanov ni naperjena zoper žide kot ljudi, marveč kot pristaše talmuda in ker hočejo spraviti vse pod svojo oblast. Splošno odobravan je bil poziv, naj se kristijani po-

vsodi ogibljuje židovskih spekulantov in naj se obračajo v vseh svojih potrebah na krščanske tvrdke. — Kakor se vidi, se je pričelo novo društvo zelo živahno gibati in je pričakovati od njega najboljših uspehov.

Ministerska kriza v Italiji se še ni polegla. Pogajanja se vrše z generalom Pellouxom, kateremu bi kralj in Rudini na vsak način rada izročila vojno ministerstvo, toda prvi je vsprejme le pod tem pogojem, da se zviša vojni proračun od 234 na prejšnjo svoto 246 milijonov. Temu zvišanju se pa odločno protivi zakladni minister Colombo in je voljan dovoliti k večjemu 9 milijonov za zvišanje vojnega proračuna. Dosedaj je le toliko gotovo, da gre minister za javna dela Perazzi, usoda ministrov Colombo in Carmine je odvisna od izida pogajanja z generalom Pellouxom. Vsekako je gotovo, da bo kriza trajala še nekaj dnij, predno dobi Italija nove vladne može.

Ožje volitve v Belgiji so izpale zelo povoljno za ondote katoličane. Po dolgotrajni zelo hudi borbi so zmagali na vsi črti katoliški volilci. V glavnem mestu so si priborili večino 17.000, v Antwerpnu 9.000, v Nivellesu 200 in Philippeville 132 glasov ter na ta način si zagotovili vse mandate, ki so prišli v ožjo volitev, namreč v prvem mestu 18, v drugem 11, v tretjem 4 in poslednjem 2 mandata. — Skupno se je oddalo za katoličane 111.822 in za radikalno-socialistične poslance 94.020 glasov. — Zmaga belgijskih katoličanov je torej sijajna. Zbornica šteje sedaj 111 katoliških, 12 liberalnih in 29 socialističnih poslancev in razpolaga torej vlada z večino 70 glasov. K tej tako sijajni zmagi nad socializmom so nekoliko pripomogli radikalni volilci, ki se niso hoteli ukloniti poveljem liberalne lige, akoravno je liberalni bruseljski župan Buls v zadnjem trenutku javno izjavil, da glasuje za socialistične kandidate, ker so uvideli, da so jim rudečkarji mnogo nevarnejši, nego „črni klerikalei“. Za ta korak morajo radikalni volilci preslišati marsikatero pikro; očita se jim, da so zakrivili politični samomor.

Kubanski vstašem se po španjskih uradnih poročilih zelo slabo godi. V minulem tednu je poročal brzjav o novih „porazih“ kubanskih vstašev ter pripomnil, da so se nekateri razkropljeni vstaši brezpogojno vdali španjskim oblastvom. Najnovejše tako poročilo pa javlja, da je bil ubit v enem zadnjih bojov tudi najpogumnejši in najodločnejši vstaški vodja Maceo, ki je v zvezi z generalom Gomez-om vodil vstaške čete od zmage do zmage. Španjci se trdno nadajajo, da bode njegova smrt provzročila splošno zmešnjavo mej ostalimi četami in da vladnim vojakom ne bode težko, doseči končne zmage nad kubanskimi vstaši. Poslednja trditev bi se morda vresničila, ko bi bilo bolj resnično poročilo o Macejevi smrti, kakor so vsa dosedanja jednaka poročila. Spominjati se je namreč treba, da je bil vstaški vodja že večkrat proglašen mrtvim, toda kmalu nato je s svojimi četami dobro naklestil španjske vojake.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. julija.

(„Kat. tiskovno društvo“) in „Podporno društvo za duhovnike“ ima jutri, v sredo, občni zbor v knjižnici duhovskega semenišča. Začetek ob 10. uri. Obojno društvo voli letos nov odbor. Želeti je obilne vdeležbe.

(Iz dež. šolskega sveta.) Imenovani so gg.: Aleksander Lunaček, nadučitelj na Trebelnem za nadučitelja v St. Rupertu, Jos. Sedlak, učitelj na Kopanju za nadučitelja v Loškem potoku, Ella Tschurn iz Brežic za učiteljico na dekliški šoli v Kočevju, Ivan Semrl iz St. Vida pri Cirknici za učitelja v Lescah in Ivan Lackner za učitelja v Mösel. — Na meščanski šoli na Krškem se je ustanovilo četrto učiteljsko mesto za jezike in zgodovino. — Razdelilo se je šest Metelkovih vstanov. — Izjemoma se je dovolilo učencu z Gorenjskega, da sme stopiti v Ljubljani na gimnazij.

(Slovenski kolegij v Turinu.) Salesijanski kapitelj je sklenil v seji 5. t. m. v dan sv. Cirila in Metoda napraviti v Turinu samostojen kolegij za slovenske mladeniče, enako kakor ga imajo Irci, Poljaki in drugi. Slovenščina se bode gojila poleg latinščine in talijanščine v srednjih in višjih šolah. Bog daj obilnega uspeha.

(Iz Kamnika): Priziv, ki so ga vložili naši liberalci zoper imenik občinskih volilcev — da naj se

zdravnik. Kjerkoli nanese prilika, kak primeren verski nauk vmes vtakne. Včasih pohvali jezuite — te zloglasne zvijačnike — in češ, da ni boljših šolnikov in vzgojevalcev, kakor se je sam prepričal. Včeraj je pravil, kako sta se dajala bogatajec in katoličan. Prvi reče: „O du armer Christ, wie du doch betrogen bist, wenn der Himmel eine Fabel ist“, drugi pa ga takoj vsekaj: „O du armer Atheist, wie du doch betrogen bist, wenn die Hölle keine Fabel ist“. Duhovitost ljubeznjivega 76 letnega starčka je res vsega občudovanja vredna. — Danes je oznanil na koncu govora, da bo jutri 4. jul., zapovedan praznik sv. Urha, patrona augsburške škofije, ob 8. pridiga in peta sv. maša. „Vsi ste povabljeni. Sveti Urh je švabski svetnik, zakaj ne mislite, da ima Švabija samo kmetavze, ima tudi svetnike. Mimgrede povem, da je g. prelat Kneipp tudi izvrsten cerkven govornik. Govori po jedno uro, — mnogobrojne občinstvu, — krepko, jedrnato. Marsikateri slaboveren Kneippovec zapusti Wörishofen ne le fizično okrepčan, ampak tudi na duši poživljen in v veri potrjen.

Stenografi vse govore Kneippove zapisujejo. Kneippovci tudi sami za-se delajo kratke beležke. Po dovršenem govoru se večkrat prigodi, da se Kneippu približa kaka dama ali kak gospod in mu ponudi smodko, katero takoj zapali in pušče odide. Vsak teden po jedenkrat ali dvakrat fotograf vse

zbrano občinstvo — Kneippa spredaj — fotografira. Ako se mu obnese, precej prodaj.

Ima li Wörishofen prihodnost? Kneipp domačine svari, ne preveč zidati, ker se ne ve, kaj pride. Boji se, da bo po njegovi smrti vse zaspalo in zastalo. Zidajo res mnogo. Hiše in vile rasejo iz tal kakor gobe po dežju. Opeka, vezi in traverze, pa je hiša zgrajena, — brez vsacega odra, — v nekoliko tednih. Moje mnenje je, da je Wörishofen toliko zaslovel in da so tu doseženi uspehi tako očitni in obilni, da — je prihodnost tukajšnjim zdravilnim zavodom zagotovljena za zmiraj, ali saj dokler se kaj boljšega ne iznajde. Kneippa bodo seveda Wörishofenci pogrešali, kedar bo oči zatisnil, toda zdaj še ne kaže, da bi se bilo tega bati. G. prelat je v popolni, zato starost nenavadni telesni in duševni moči.

Kar se mene tiče, ne čutim doslej uspeha, da bi bilo poznati. Toda počakajmo! Ako se mi bode vsled „Kneippanja“ le količkaj na bolje obrnilo, — radikalnega zdravja ne pričakujem, — bodem kakor drugi prihodnje leto zopet prišel v Wörishofen, dičenega Kneippa zahvalit in nekaj tednov tukaj uživat dobroto hladnih obilivov. Naredil bom pa tudi doma kopa- in obilvišče, kakor občeznani gorenjski župnik Vseznáš — z napisom „ἀριστον ἔσθαι ὕδατος“ — in navdušeno pel: „Vse vode, ki ste pod nebom, hvalite ime Gospodovo!“ (Konec sledi.)

namreč izbrišejo vsi, ki imajo v občini posestva in prispevajo k občinskim troškom, pa v občini ne stanujejo — je rešen. Priziv je, kakor drugače ni moglo biti, odklonjen. Imeli bomo tedaj, če zopet kaj vmes ne pride, v kratkem volitve. Mi smo pripravljeni. — Tujih gostov imamo letos prav mnogo.

(Greseljevo grajščino v Trebnem) sta kupila gg. Fr. Hren iz Ljubljane in Matija Hočevnar iz Vel. Lašče za 100.000 gld.

(Iz Idrije.) V nedeljo 12. t. m. je popoldne ob 4. uri začelo v Rožni ulici pri H. Jurmanu goreti. Zažgal je petleten deček, gospodarjev sin. V hipu je bilo vse v ognju. Velika sreča, da so omejili ogenj in se ni razširil na bližnje tudi s škodljivimi krite strehe. Posestnik je bil za primeroma neznatno svoto zavarovan.

(Nezgode.) Zidarja Mitteregerja s Štajerskega doma je strela, ki je vdarila 11. t. m. v papirnici v Vevčah v dimnik, tako omamila, da je padel 27 metrov globoko s strehe na tla ter si tako silno poškodoval črepijo, da je čez pol ure umrl. Dvema tovarišema, ki sta plega njega delala, se ni nič hudega primerilo. — Dne 7. julija si je 38 let stari hišni posestnik Franc Jernejčič zaradi ljubosumnosti zaval s strihninom in kmalu umrl.

(Popravek.) V včerajšnjem članku „Predavanje v muzeju Rudolfinum“ je v peti vrsti od spodaj izostala beseda „mille“ in je toraj brati 35.000 mesto 35 navadnih voz.

(Razpisane učiteljske službe.) Na novi jednorazrednici v Ovišah pri Podnartu mesto učitelja-voditelja z dohodki IV. plač. razreda. Prošnje do 7. avg. okr. šolskemu svetu v Radoljici. — Na jedno razredni ljudski šoli v St. Lambertu pri Savi učiteljsko mesto z letno plačo 450 gld. in 30 gld. letne doklade. Prošnje do konca julija okr. šol. svetu v Litiji. — Na trirazrednici v Leskovcu pri Krškem drugo učno mesto s plačo 500 gld. Prošnje do 7. avg. okr. šolsk. svetu v Krškem.

* * *

(S štajersko-kranjske meje) dne 12. t. m. Lanskega leta dne 2. julija so našli, kakor je „Slovenec“ poročal, v soseski Ledine blizu okrajne ceste, ki vodi od Zid. mosta v Sevnico, razmesarjeno truplo nekega neznanega, okoli 40 let starega, delavskemu stanu pripadajočega moža, katero so potem na sevniškem pokopališču pokopali, a 15. julija na zahtevo okrožnega sodišča celjskega zopet odkopali, da bi se bila dognala istost nesrečnega. Da se je zgodilo zločinstvo, ni bilo dvoma; a o zločincu niso imeli ne duha ne sluha. Letos so imeli pa začetkom junija v Razboru nad Sevnico sv. misijon in dasi župnija leži visoko, se ga je ljudstvo vendar pridno udeleževalo. Tudi neznani zločinec je hodil poslušat pretresljive cerkvene govore. Posledica ni izostala. Premagan od njih je spoznal velikost svoje storjene hudobije ter se pred nedavnim sodišču sam naznanil, da sprejme zaslužen kazen.

(Častno občanstvo.) Dne 12. julija izvolila je trška občina Pilštanj velečastitega gospoda dekana in župnika na Vidmu pri Krškem, Henrika Verka svojim častnim občanom. Gospod stekel si je tekom 18 let brezštevilnih zaslug za občino in cerkev. Krasno izdelano diplomu so mu izročili v ponedeljek dne 13. julija in sicer župan g. Supančič, občinski svetovalec Poznič in odbornik Tomažič. — Bog obrani velečast. gospoda dekana še mnogo let!

* * *

(Iz Jelšan.) No vendar jedenkrat bližajo se nam toli zaželjene in težko pričakovane volitve nadžupana in 17 odbornikov, če nam le ne bo treba zopet ovreči volilnih listin, katere so se nam dale dne 7. t. m. na ogled. Treba jih bo preiskati, ker na prvi pogled zdijo se celo po popravku čudno sestavljene. Kdor jih le površno pregleda, zapazi že, da se je mej volilci 1. razreda izpustilo ime kapelanovo. To pa zato, ker je občinsko glavarstvo mnenja, da baje kapelan nima volilne pravice, ker ni stalno nameščen! Tako torej poznate postavbe? Ne bi se pa čudili toliko občinskemu glavarstvu, ker pri tem je več čudnega in o tem bomo še govorili, a da je po izjavi nadžupana tudi slav. c. kr. davkarija v Podgradu tega mnenja, pa moramo strmeti! Torej tudi gosp. c. kr. davkar ne pozna § 1.

in 14. dež. z., po katerih ima vsak v Istri aktivno službujoči duhovnik pravico voliti v 1. razredu? To je pa res vredno, da izve svet! Ali je morebiti vplivala na občinsko glavarstvo kapelanova izjava proti nekemu vaše stranke, da bo volil iz opravičenih vzrokov pri občinskih volitvah, kakor je to storil zadnjič že pri deželnozborskih volitvah, vam nasprotno stranko, ter ste ga izpustili pri sestavi novih listin zato, da bi si tako odstranili jednega nasprotnika? Motili ste se! Kadar se torej snidemo pri Filipih, čemo videti, kedo nam bode zanjprej glavaril.

(Iz Gradeža) dne 12. jul. V tukajšnje zdravišče došlo je do zdaj okoli 200 topličarjev. Zdraviška sezona odprla se je začetkom julija. V kratkem, posebno ko se začno počitnice, nadejati se je večjega števila gostov. — V hospicu za škrofulozne otroke je 164 otrok, med njimi 19 Slovencev. Jako veseli so, da jih obiščem. Mati prednica mi je Slovence posebno pohvalila, češ, da so krotki in mirni. V resnici se drže kakor ovčke, dočim so dunaj. dečki pravi rogatci. Tudi Stajarci so uljudni, in lepega vedenja. — Včeraj je na Kranjskem grmelo; morala je biti huda nevihta. Pri nas je bila neznosna vročina. Še le proti večeru je začel vihar tuliti po ulicah. Morje se je jelo peniti. To je bilo delo v pristanišču. Mornaji so plezali in spravljali in privezavali svoje ladije, da jih je bilo veselje gledati. — Te dni, kar sem tukaj, bila je kopel v morju jako izvrstna. Gosti se kopljejo navadno dvakrat na dan. Danes je imela voda 24° R. — Med topličarji so navadno premožne družine iz Primorja. Vse je laško. Opazil sem samo jedno slovensko rodbino, in še tista govori raje italijanščino. Pred par dnevi nagovorila me je ogrski gospa iz severne Ogrske; pripeljala je semkaj svojo hčerko v hospic. Danes mi je tožila gospa od Gradca, kako težko ji dene, da se ne more pomeniti, kakor bi hotela. — V pristanišči stoji od včeraj manjši vojaški parnik, in danes je došel ličen Lloydov parnik z mnogimi izletniki. — Nocoj zvečer ima mestna kapela na mestnem trgu koncert. Tudi sinoči so igrali nekaj komadov pred hotelom „Grignaschi“. Z svojega okna sem opazoval, kako zna gradežanska mladina plesati. Cisto majhni otroci so se vrtili po prahu ob pristanišču, kakor bi bili rojeni na plesišču. — Važneje za-me je bil današnji praznik — sv. Hermagora in Fortunata. Tukajšnja velika [in vrlo zanimiva] bazilika je posvečena tema dvema svetnikom, ki sta ob enem slovenska blagovestnika. Imeli smo torej danes — da govorim po vipavsko — „šagro“. Cerkev je bila vsa v lučih, samo svežih cvetic sem pogrešal. Po altarjih imajo samo papirnat, suhe cvetlice, v živih, kričečih barvah, kakor je to sploh laška moda. Na velikem altarju izpostavljene so bile svetinje farnih patronov. Pri sv. maši sem njima priporočil našo družbo sv. Mohorja, kakor sploh vse Slovence. Mestno farno cerkev na otoku Gradež opišem drugi pot, ker je vprav zanimiva. Za danes le omenim, da sem videl pri službi božji marsikaj, kar mi je vgajalo, in kar pri nas slabeje delamo, pa tudi marsikaj, kar mi ni bilo všeč. — Evangelij se poje na „Ambonu“, ki je krasna zapuščina starih časov. — Na koru poje moški zbor. „Credo“ in „Gloria“ izpeli so celo po neki lahki melodiji, tako, da je tudi ljudstvo po cerkvi poprijemalo. Vmes so orglje delale svoj „tuš“. Proti koncu službe božje je šlo čedalje bolj na okroglo. Nocoj pri večerji mi je izrazila soproga vpokojenega obrsta, prijazna gospa iz Gradca, začudenje nad tem, da se v cerkvi igra „Schnellpolka“. Laška — a ne cerkvena — moda! Smo pa že pri nas nekaj naprej! — Tovariša imam dvornega kapelana tridentinskega škofa, dobrega gospoda, Italijana po rodu, ki pa govori nekoliko tudi nemško. J. Mikš.

* * *

(Romanje v Lour.) Odboru naj se naznani, ako se bode morda tudi kak bolnik pridružil med romarje. Ako bi bil zelo slaboten, imeti bi moral posebnega strežaja (usmiljeno sestro) saboj. Vdeležencem se bode s poštnim čekom doposlala tudi romarska knjižica, obsegajoča potovalna pravila. Čč. gg. duhovniki naj vzamejo saboj talar, koretelj, štolo in biret.

Društva.

(Družba sv. Vincencija Pavljanškega) obhaja prihodno nedeljo, dne 19. t. m. — praznik svojega zaščitnika (patrona) s službo Božjo v Marijanišču zjutraj ob polsedmih s skupnim sv. obhajilom; popoldne ob ravno isti uri tam navadni občni zbor.

(Občni zbor „Glasbene Matice“) se je vršil v soboto, 11. t. m. zvečer v društvenih prostorih. Po pozdravu predsednika gosp. Frana Ravniharja je poročal društveni tajnik g. dr. Vladimir Foerster o delovanju društva in posebno o delovanju odbora in oziroma odsekov v šolskem, koncertnem, artističnem, stavbinskem in družbinskem oziru. Društveni blagajnik gosp. Anton Petrovčič je poročal o blagajniškem stanju in o proračunu za prihodnje leto. Obema poročevalcema je izrekel zbor v priznanje njiju zaslužnega delovanja zahvalo. V imeni odbora je poročal gosp. svetnik Anton Svetek o uredbi za učiteljsko osebo „Glasbene Matice“, to je o statutu, vrejačem pravice in dolžnosti učiteljev. Po novi uredbi, katero je sprejel občni zbor s spremeno, zadevajočo število petletnic, nastavlja odbor učitelja za prvi dve leti provizorično z letno plačo 600 gld., in imenuje po dobro izvršeni začasni dobi učitelje definitivnimi z letno plačo 700 gold. Po 5., 10., 15., 20. in 25. službenem letu dobi stalni učitelj petletnico a po 100 gld. in dobiva torej po 25. letu službovanja letno plačo 1200 gold. Omeniti je, da je zavezan učitelj izvrševati pouk v 24 tedenskih urah. Razven teh petletnice zadevajočih določil uvaja uredba za učitelje pravico do uživanja pokojnine za slučaj duševne in telesne nezmožnosti za nadaljno izvrševanje pouka v glasbi. To pravico doseže učitelj s pretekom 10. službenega leta. S tem letom se odmeri pokojnina s 40 odstotki od plače. Z vsakim daljšim službenim letom se poviša pokojnina za dva odstotka od plače. Pri volitvi predsednika izvolil je občni zbor gosp. Frana Ravniharja v petindvajsetič za predsednika. V odbor, iz katerega je izstopil član gosp. svetnik Vencajz z izjavo, da ne sprejme več volitve v odbor, so voljeni za odbornike gg. dr. Vladimir Foerster, prof. Anton Funtek, Ivan Hrast, dr. Matija Hudnik, Ivan Krulec, Anton Petrovčič, Anton Razinger, Viktor Rohrmann, inženier Ivan Sbrizaj, svetnik Anton Svetek, Fran Trdina, Ignacij Valentinčič in dr. Edvard Volčič. Izstopivšemu članu odbora Ivanu Vencajzu, izrekel je občni zbor zahvalo in priznanje. Jednako tudi gosp. predsedniku Ravniharju in tehniškemu vodji stavbe društvene hiše gosp. inženierju Ivanu Sbrizaju.

(Katoliško politično društvo za Dolenjsko) napravi v nedeljo 19. t. m. društveni javni shod v Sent-Rupert-u, kjer bode govoril g. deželni poslanec dr. Ignacij Žitnik o „kmečkem stanu“, g. deželni in državni poslanec Franjo Povše pa o „državnem zboru“. Zatem sledi kot 3. točka „Slučajnosti“ in 4. „Nabiranje udov za katol. politično društvo za Dolenjsko“. Shod bode ob 1/4. uri ob lepem vremenu na farovškem dvorišču, ob grdem pa v gostilni g. Jožefa Freliha.

(Pevski zbor prostovoljnega gasilnega društva v Radoljici) priredi v nedeljo, dne 19. julija t. l. v prvem nadstropju grof Thurnove grajščine koncert v korist zgradbi društvene doma z blagohotnim sodelovanjem gospe Scholmayerjeve, gđe. pl. Rothove, Roblekove, Marte Andolšekove in gg. Domicelja, Gnesde iz Ljubljane in Pianekove. Vspored: 1. Lepa naša domovina, moški zbor Lichtenegger. 2. a) Kam? sopran-solo s spremljevanjem glasovirja Schubert. b) Mein Liebestern ist ein Weber, sopran-solo s spremljevanjem glasovirja Hildach. 3. Balade et polonaise, za gosli s spremljevanjem glasovirja Vieuxtemps. 4. Tičica gozdna, kvartet Meier. 5. a) Pomladna pesem, b) Lovska, igra na glasovirju gđe. Marta Andolšek. 6. Mornar, bariton-solo s spremljevanjem glasovirja Vilhar. 7. Ciganske melodije, za gosli in glasovir Pablo de Sarasate. 8. Kitica narodnih pesnij, moški zbor s tenor in bariton-solo Kocjančič. Začetek točno ob 1/4. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste a 1 gl., II. vrste a 50 kr., stojšča 40 kr.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico bo imela v sredo, dne 15. t. ob 8. uri zvečer svoj letni občni zbor v mali dvorani gostilne pri „Sandwirt-u“ s sledečim vspeodom: 1. Pozdrav predsednikov in poročilo. 2. Volitev novega odbora. 3. Volitev zastopnikov za glavno skupščino. 4. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnine. 5. Slučajni nasveti. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami.

Praga, 14. julija. Shod češkega katoliškega političnega društva je bil zelo številno obiskan. Na shodu so prodirali krščan-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

sko-socijalni nazori, vzlasti so se čule zelo ostre besede proti židom.

Dunaj, 14. julija. Iz Budimpešte se poroča: Državnega poslanca grofa Sztaraya so našli včeraj zjutraj umorjenega v njegovi postelji. Podrobnosti še niso znane.

Levov, 14. julija. Včeraj se je končala stavka mizarskih pomočnikov, ki je trajala pet tednov.

Krakovo, 14. julija. Vsi zidarski in kamnoseški pomočniki so z včerajšnjim dnevom ustavili delo.

Split, 14. julija. Po dvadnevni sodnijski obravnavi sta bila dijaka Vučić in Fontana zaradi razžaljenja cesarja obsojena, prvi na pet, drugi na šest mesecev. Italijani niso zadovoljni z izidom, ker so pričakovali večjo kazen. Stvar je bila sploh bolj malenkostna, a Italijani so jo izrabili, hoteč Hrvatoma očitati nelojalnost.

Monakovo, 14. julija. Cesarica Elizabeta je odpotovala včeraj dopoldne ob 9. uri 55 min. v Lšl.

Neapol, 14. julija. General Baldissera je dospel iz Masave.

Neapol, 14. julija. Vezuv je začel zopet z vso silo bljuvati lavo, ki se v dveh tokih vsiplje po hribu. Zveza mej opazovališčem in spodnjo postajo na vspenjači je pretrgana.

Rim, 14. julija. Včeraj je imel ministerski svet dve seji, katerih so se vdeležili razun Ricottija in Perazzija vsi ministri. Zvečer ob 10. uri se je vršila tretja seja. Glavni predmet, ki se obravnava v teh sejah, je vojni proračun.

Pariz, 14. julija. Li-Hung-Tschang je dospel včeraj zvečer v Pariz, kjer je bil slovesno vsprejet.

London, 14. julija. Šotski brzovlak, ki je odšel 12. t. m. zvečer iz Londona, je pri Brestonu skočil s tira. Pet voz se je prebrnilo. Popotniki so razun jednega, ki je ubit, vsi lahko poškodovani.

London, 14. julija. „Times“ poroča iz Kaneje, da so došli na narodno skupščino razun treh vsi krščanski poslanci. Tudi turški poslanci so izjavili, da se vdeležijo zborovanja.

Kajira, 14. julija. 12. t. m. je zbolelo 362 oseb, umrlo pa jih je 321.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prsni sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav uspešno. — Cena steklenici 35 kr. 12 stekl. gld. 3'60. 123 (50—21) 3

Umrli so:

12. julija. Marija Korenčič, kajzarjeva žena, 28 let, Ilveca št. 47, jetika. — Cecilija Lucian, dekla, 63 let, Poljanska cesta 9, plućnica.

13. julija. Rudolf Miklave, trgovec, 52 let, Pred Škofijo 20, srčna paralisa. — Ivana Vončina, delavka, 21 let, Sv. Petra cesta 50, jetika. — Jožefa Tonia, posestnica, 68 let, Pred Škofijo 20, otrpnenje pluč.

V otroški bolnišnici:

11. julija. Angela Doktorič, delavčeva hči, 10 let, morbus Brightii.

Tujci.

12. julija.

Pri **Slonu**: Glaser, Bognolo iz Trsta. — Weiss z Dunaja. — Merzl z Maribora. — Budinek iz Beljaka. — Knubel iz Bratislave. — Götzl, Andel iz Gradca. — Hoek iz Prage. — Thurn iz Logatca. — Zaje iz Zagreba.

Pri **Maliču**: Apfaltrern iz Novega Mesta. — Bendler iz Lipsije. — Wranny iz Prage. — Elsner iz Gradca. — Schröder iz Berolina. — Löb, Frank z Dunaja. — Fischbauer iz Neustadt-a. — Thoman iz Monakovega. — Levy iz Mostaru. — Wiser, Sambo iz Trsta.

Pri **Lloyd**: Metzger iz Idrije. — Vilman iz Minesote. Pri **Južnem kolodvoru**: Giorguli iz Trsta. — Vidigoj iz Trbovelj.

Pri **avstrijskem caru**: Osel, Schrekl iz Št. Vida.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
13	9. zvečer	735.5	22.3	sl. svzh.	oblačno	
14	7. zjutraj	737.1	17.4	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	735.6	25.8	sr. jvzh.	"	

Srednja včerajšna temperatura 22.8° in za 3.1° nad normalom.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 501 10-1

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olupljanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Ofertna obravnava

za popravo župne cerkve in zvonika na Homcu se bo vršila

v sredo, 29. julija 1896, ob 9. uri dopoldne.

ter se p. n. podjetniki vabijo, da za stavbno podjetje, po odbitem gradivu in vprežni tlaki na 13.700 gld. proračunjeno, vložje svoje s 700 gld. opremljene ponudbe pri podpisnem župniku.

Spopolnjeni tehnični pomočki in drugo se more ogledati od četrta (16. t. m.) dalje vsak dan v tukajšnjem župnišču.

Na Homcu (pošta Mengeš). 13. julija 1896.

Za stavbni odbor:

V. Bernik,

506 3—1

načelnik.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja

tinktura za kurja očesa

Sigurno sredstvo proti kurjim očesom in otrdelosti kože na nogi, ima veliko prednost, ker se s čopičem namaže na boleči del noge.

Stekleničica z navodilom za rabo in s čopičem vred velja 40 kr., dvanajst stekleničic 3 gld. 50 kr. 445 5

Dobiva se v

lekarni Trnkóczy-jevi

poleg mestne hiše v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Slovensko-nemški slovar.

Izdan na troške rajnega knezoškofa Ant. Al. Wolfa.

Uredil

M. Pleteršnik.

Dva zvezka (118 pól vél. osm.), nevezana 11 gld. 50 kr., vezana v polfranc. izvornih platnicah 14 gld. 50 kr.

Naznanilo.

Na državni cesti med Ljubljano in Vrhniko našel je nekdo večjo svoto denarja. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri podpisnem županstvu.

Županstvo na Vrhniki,

dné 12. julija 1896.

G. V. Jelovšek,
župan.

502 3—2

Dunajska borza.

Dné 14. julija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 95
Avstrijska zlata renta 4%	123 45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 20
Ogerska zlata renta 4%	122 90
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	970
Kreditne delnice, 160 gld.	363 25
London vista	119 85
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 77 1/2
20 mark	11 74
20 frankov (napoleonador)	9 51 1/2
Italijanski bankovci	44 50
C. kr. cekini	5 65

Dné 13. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 30
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 —
Dunavske vravnave srečke 5%	126 50
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 50
Posojilo goriskega mesta	112 —
4% kranjsko deželno posojilo	— —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 35
Priporitne obveznice državne železnice	225 50
južne železnice 3%	170 50
južne železnice 5%	128 80
dolenjskih železnic 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	— —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 —
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 —
Salmove srečke, 40 gld.	70 —
St. Genois srečke, 40 gld.	68 50
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 —
Ljubljanske srečke	22 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 25
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	415 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 —
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	61 —
Montanska družba avstr. plan.	81 25
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	159 —
Papirnih rubljev 100	127 —

Nakup in prodaja

vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti do dosega kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.